

ΔΙΑΦΟΡΕΣ

27/4/20

Επιπέδο

Προβολικό επιπέδο

• Σημείο με 2 συντ/τες
(x, y)

• Συντ/τες με 3 συντ/τες
(x, y, z)

• Με ευδιαιφερου οι ευθειες που είναι της μορφης:

(2, 1, 3) = (4, 2, 6) = (2√7, √7, 3√7)
(0, 0, 0) δεν είναι σημείο του

$ax + by + c = 0$

προβολικού επιπέδου

• Η ευθεια εδω είναι:

$ax + by + cz = 0$

• Καμπυλα: $V(f)$

(ομογενη)

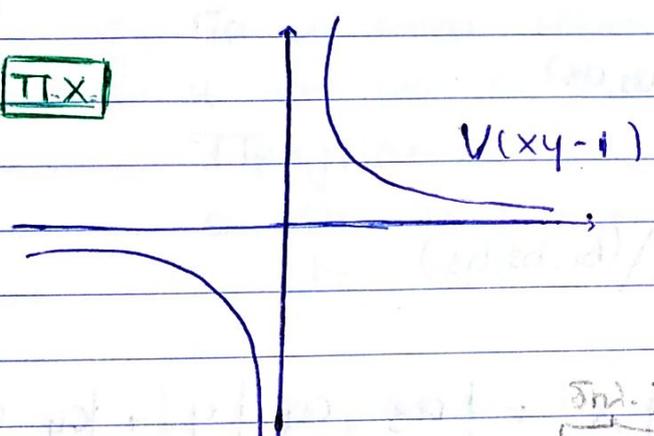
$f(x, y) = x^3 - 3xy + y^2 + 7$

• Καμπυλα: $V(F)$

$F = x^3 - 3xyz + y^2z + 7z^3$

(ομογενη με $z=1$)

Π.Χ.

Πως βρισκω σημεια στο αιτπειρο?

⇓

$xy - 1 = 0$

Ομογενοποιω:

$xy - z^2 = 0$

Για να βρω τα σημεια λυνω:

$$\begin{cases} xy - z^2 = 0 \\ z = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} xy = 0 \\ z = 0 \end{cases} \Rightarrow x = 0 \text{ η } y = 0$$

Αρα σημεια (ζαδες) στο αιτπειρο:

(0, 1, 0), (1, 0, 0)

" (0, 2, 0)

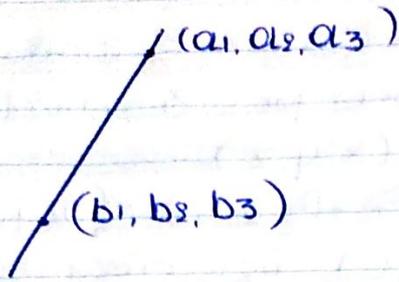
" (0, η, 0)

Πολι οποιοδη-

ποτε $x \neq 0$

(Συνθωα εδω !)

Ανλ: οποιοδη $y \neq 0$

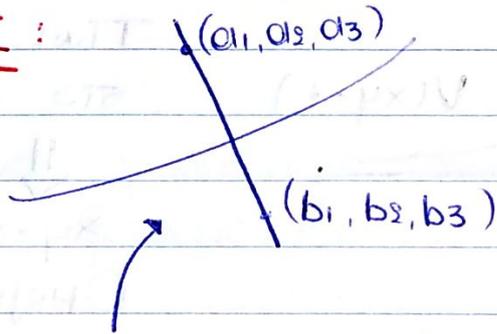
Ψάχνω να βρω την ευθεία, το οποίο γίνεται ότι γίνεται εύκολα με την ορίζουσα:

$$\begin{vmatrix} x & y & z \\ a_1 & a_2 & a_3 \\ b_1 & b_2 & b_3 \end{vmatrix} = x \cdot (a_2 b_3 - a_3 b_2) - y \cdot (a_1 b_3 - a_3 b_1) + z \cdot (a_1 b_2 - a_2 b_1) = 0$$

rank = 2

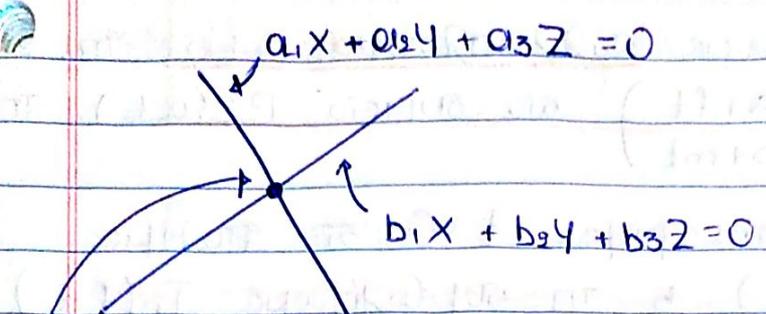
⇒ Αναγκαστικά για υπαρίθουσα $\neq 0$

ΣΥΝΕΠΟΣ :

$$\begin{vmatrix} a_2 & a_3 \\ b_2 & b_3 \end{vmatrix} x + \begin{vmatrix} a_3 & a_1 \\ b_3 & b_1 \end{vmatrix} y + \begin{vmatrix} a_1 & a_2 \\ b_1 & b_2 \end{vmatrix} z = 0$$

(εξίσωση ευθείας)

Οποιαδήποτε ζεύγη
 δίνει ευθεία;
 Ναι, εκτός της
 ζεύγους (0,0,0)

Για να είναι οι δύο
 ευθείες διαφορετικές πρέπει $(a_1, a_2, a_3) \neq (b_1, b_2, b_3)$
 (δηλ. όχι πολλαπλασια)
 (δηλ. αυτό που είπαμε πριν: μια τουλάχιστον $\neq 0$)
 δηλ. rank = 2

$$\left(\begin{array}{c|c|c} |a_2 & a_3| & |a_3 & a_1| & |a_1 & a_2| \\ \hline |b_2 & b_3| & |b_3 & b_1| & |b_1 & b_2| \end{array} \right) \neq (0,0,0)$$

για των
τις των
είναι

Για να είναι σημείο τομής πρέπει να ανήκει
 κ. στην μια ευθεία κ. στην άλλη

Πραγματι:

$$a_1 \cdot \begin{vmatrix} a_2 & a_3 \\ b_2 & b_3 \end{vmatrix} + a_2 \cdot \begin{vmatrix} a_3 & a_1 \\ b_3 & b_1 \end{vmatrix} + a_3 \cdot \begin{vmatrix} a_1 & a_2 \\ b_1 & b_2 \end{vmatrix}$$

$$= a_1 \cdot \begin{vmatrix} a_2 & a_3 \\ b_2 & b_3 \end{vmatrix} - a_2 \cdot \begin{vmatrix} a_1 & a_3 \\ b_1 & b_3 \end{vmatrix} + a_3 \cdot \begin{vmatrix} a_1 & a_2 \\ b_1 & b_2 \end{vmatrix}$$

$$= \begin{vmatrix} a_1 & a_2 & a_3 \\ a_1 & a_2 & a_3 \\ b_1 & b_2 & b_3 \end{vmatrix} = 0$$

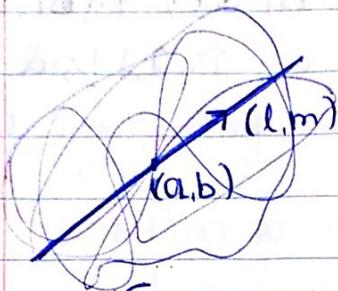
Αντίστοιχα κ. με την άλλη ευθεία:

$$b_1 \cdot \begin{vmatrix} a_2 & a_3 \\ b_2 & b_3 \end{vmatrix} + b_2 \cdot \begin{vmatrix} a_3 & a_1 \\ b_3 & b_1 \end{vmatrix} + b_3 \cdot \begin{vmatrix} a_1 & a_2 \\ b_1 & b_2 \end{vmatrix}$$

$$= b_1 \cdot \begin{vmatrix} a_2 & a_3 \\ b_2 & b_3 \end{vmatrix} - b_2 \cdot \begin{vmatrix} a_1 & a_3 \\ b_1 & b_3 \end{vmatrix} + b_3 \cdot \begin{vmatrix} a_1 & a_2 \\ b_1 & b_2 \end{vmatrix} = 0$$

• ΟΡΙΣΜΟΣ : Ονομάζουμε πολλαπλότητα τομή την ευθεία $L \begin{pmatrix} x = a + lt \\ y = b + mt \end{pmatrix}$ στο σημείο $P = (a, b)$ την

πολλαπλότητα της ρίζας $t = 0$ στο πολίμο $P(a + lt, b + mt)$ κ' τη συμβολίζουμε $I_P(f, L)$

$$\begin{cases} x = a + lt \\ y = b + mt \end{cases}$$

Εστω τώρα ότι έχω μια καμπύλη $V(f)$
 $f(x, y) = 0$

Θέλω να βρω το σημείο τομής με x, y
 δηλ. θέλω να λύσω

$$f(a + lt, b + mt) = 0$$

Αλλά γυρνάει από Taylor ότι:

$$f(a + lt, b + mt) = f(a, b) + \left(\frac{\partial f}{\partial x}(a, b) \cdot l + \frac{\partial f}{\partial y}(a, b) \cdot m \right) t + \left(\frac{\partial^2 f}{\partial x^2}(a, b) l^2 + 2 \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y}(a, b) lm + \frac{\partial^2 f}{\partial y^2}(a, b) m^2 \right) \frac{t^2}{2} + \dots$$

ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ :

i) $f(a, b) \neq 0$: t δεν είναι ρίζα του πολίμου
 Το (a, b) δεν είναι σημείο της καμπύλης
 $I_P(f, L) = 0$

ii) $f(a, b) = 0$: $t = 0$ σίγουρα μια ρίζα του πολίμου
 σίγουρα $I_P(f, L) \geq 1$
 Το (a, b) είναι σημείο της καμπύλης

Άρα είμαστε στην περίπτωση ii) $f(a, b) = 0$.

Έχουμε τώρα τις εξής περιπτώσεις :

• $\frac{\partial f}{\partial x}(a, b) \neq 0$ ή $\frac{\partial f}{\partial y}(a, b) \neq 0$: $\frac{\partial f}{\partial x}(a, b)l + \frac{\partial f}{\partial y}(a, b)m = 0$

$(I_P(f, L) \geq 1)$ ← εφαπτομένη

$$\Rightarrow \frac{\partial f}{\partial x}(a,b) \cdot (x-a) + \frac{\partial f}{\partial y}(a,b) \cdot (y-a) = 0$$

Εξίσωση
εφαπτομένης

Στην περίπτωση αυτή το σημείο λέγεται απλό:

• Ένα σημείο (a,b) ονομάζεται σημείο καμπής αν είναι απλό σημείο (δηλ. μηδενίζει την καμπυλότητα μου, $f(a,b) = 0$) κ' η $I_p(f,L) > 2$ (L εφαπτομένη)

• $\frac{\partial f}{\partial x}(a,b) = 0$ και $\frac{\partial f}{\partial y}(a,b) = 0$: (ιδιομορφο σημείο)

$$f(a,b) = 0$$

$$\frac{\partial f}{\partial x}(a,b) = 0$$

$$\frac{\partial f}{\partial y}(a,b) = 0$$

→ Λύνονται το βρισκω το
ιδιομορφο σημείο

$$I_p(f,L) \geq 2$$

Έχουμε τρεις τις εξής περιπτώσεις:

$$(a) \frac{\partial^2 f}{\partial x^2}(a,b) \neq 0 \quad \text{ή} \quad \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y}(a,b) \neq 0 \quad \text{ή} \quad \frac{\partial^2 f}{\partial y^2}(a,b) \neq 0$$

Το σημείο αυτό ονομάζεται διπλό, $I_p(f,L) \geq 2$

Εδώ έχω δύο εφαπτομένες:

$$\Theta \epsilon \lambda \omega \frac{\partial^2 f}{\partial x^2}(a,b) l^2 + 2 \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y}(a,b) lm + \frac{\partial^2 f}{\partial y^2}(a,b) m^2 = 0$$

Τίποτα τα l, m ?

$$\frac{\partial^2 f}{\partial x^2}(a,b) \cdot (x-a)^2 + 2 \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y}(a,b) (x-a)(y-b)$$

$$+ \frac{\partial^2 f}{\partial y^2}(a,b) (y-b)^2 = 0$$

2βαθμια

ως προς

$x-a$ κ' $y-b$

Αντίστοιχα λέγεται τριπλό σημείο αν 1η κ' 2η παράγωγοι = 0 κ' μια από την 3η $\neq 0$

ΠΑΡΑΔ: $f(x,y) = x^3 - 3x^2y + y + 3$

Δ.ο. το $(1,2)$ είναι σημείο της κοιμπύλης $V(f)$
κ: αν το σημείο είναι απλό βρείτε την εφαπτομένη
στο $(1,2)$.

ΛΥΣΗ:

Παρατ. ότι $f(1,2) = 0$, άρα είναι σημείο κοιμπ.

Για το απλό χρη-
σιμοποιώ τον τύπο
που δείξαμε στην

$$\frac{\partial f}{\partial x}(1,2) \cdot (x-1) + \frac{\partial f}{\partial y}(1,2) \cdot (y-2) = 0$$

$$\frac{\partial f}{\partial x} = 3x^2 - 6xy \rightarrow \frac{\partial f}{\partial x} \Big|_{(1,2)} = 3 \cdot 1^2 - 6 \cdot 1 \cdot 2 = -9 \neq 0$$

$$\frac{\partial f}{\partial y} = -3x^2 + 1 \rightarrow \frac{\partial f}{\partial y} \Big|_{(1,2)} = -2$$

απλό

άρα: $-9(x-1) + (-2)(y-2) = 0$

ΠΑΡΑΔ: Δ.ο. το $(0,0)$ είναι σημείο κοιμπής της
κοιμπύλης $V(y-x^5)$

ΛΥΣΗ:

Θ.ν.δ.ο. : i) $(0,0)$ σημείο της $V(f)$

ii) απλό σημείο

iii) $I_p(f, L) > 2$

i) $f(x,y) = y - x^5 \rightarrow f(0,0) = 0$

ii) Πρέπει μία απ' τις μερικές παραγώγους $\neq 0$

$$\frac{\partial f}{\partial y} = 1, \quad \frac{\partial f}{\partial x} = -5x^4 \rightarrow \frac{\partial f}{\partial x}(0,0) = 0$$

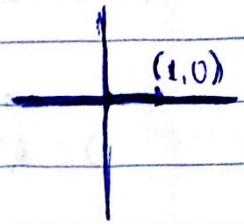
$$\frac{\partial f}{\partial y}(0,0) = 1 \neq 0$$

άρα απλό

iii) Πρέπει να βρω την εφ'απτομένη στο $(0,0)$:

$$\frac{\partial f}{\partial x}(0,0) \cdot (x-0) + \frac{\partial f}{\partial y}(0,0) \cdot (y-0) = 0$$

$$\Rightarrow y = 0 \quad (\text{ορίζουσα των } x)$$

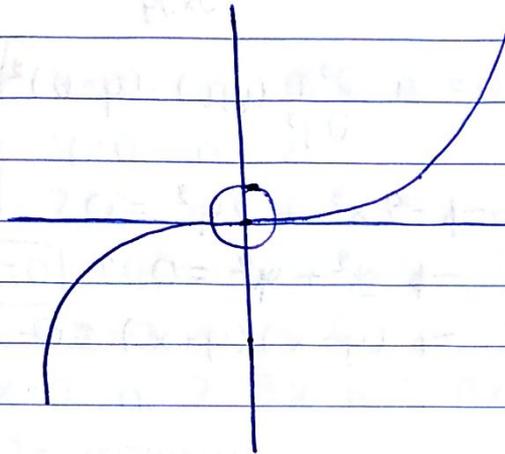

~~πρ~~

$$f(0+t, 0+0 \cdot t) = -t^5$$

$$I_p(f, L) = 5 > 2 \quad (5 \text{ σημεία καμπύλης})$$

Πώς μοιάζει η καμπύλη?

ΠΑΡΑΔ: Βρείτε όλα τα ιδιόμορφα σημεία της καμπ.

$$V(x^3 - x^2 + y^2)$$

ΛΥΣΗ:

$\mathbb{C}^2$ ή $\mathbb{R}^2$
(δεν έχει διαφορά)

$$\begin{cases} x^3 - x^2 + y^2 = 0 \Rightarrow x^3 - x^2 = 0 \\ \frac{\partial f}{\partial x} = 0 \Rightarrow 3x^2 - 2x = 0 \Rightarrow x \cdot (3x - 2) = 0 \end{cases}$$

$$\begin{cases} \frac{\partial f}{\partial y} = 0 \Rightarrow 2y = 0 \Rightarrow \boxed{y=0} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x^2 \cdot (x-1) = 0 \\ x(3x-2) = 0 \\ y = 0 \end{cases} \Rightarrow \boxed{x=0} \text{ κοινά ριζα}$$

Άρα το μόνο ιδιόμορφο σημείο είναι το $(0,0)$

Ψάχνω τώρα εφαπτόμενες στο $(0,0)$:

0' τρόπος: $E(f) = -x^2 + y^2 = (y-x)(y+x)$

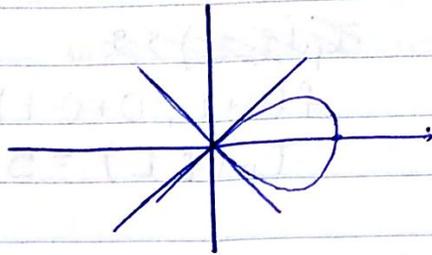
άρα έχω δύο εφαπτόμενες:

$$y-x=0 \quad , \quad y+x=0$$

$$x^3 - x^2 + y^2 = 0$$

$$\Rightarrow y^2 = x^2(1-x)$$

$$1-x > 0 \Rightarrow x < 1$$

Είναι μονόφυτη
ή καμπ.

6' τρόπος: $\frac{\partial^2 f}{\partial x^2}(0,0) \cdot (x-0)^2 + 2 \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y}(0,0) \cdot (x-0)(y-0)$

$$+ \frac{\partial^2 f}{\partial y^2}(0,0) \cdot (y-0)^2 = 0$$

$$f = x^3 - x^2 + y^2$$

$$\frac{\partial f}{\partial x} = 3x^2 - 2x$$

$$\frac{\partial f}{\partial y} = 2y$$

$$\frac{\partial^2 f}{\partial x^2} = 6x - 2$$

$$\frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y} = 0$$

$$\frac{\partial^2 f}{\partial y^2} = 2$$

$$\Rightarrow -2x^2 + 2y^2 = 0$$

$$\Rightarrow y^2 - x^2 = 0$$

$$\Rightarrow (y-x)(y+x) = 0$$

Τι αλλάζει στον τριδιάστατο χώρο?

$$f(x,y) = 0$$

$$F(x,y,z) = 0$$

$$\frac{\partial f}{\partial x}(x,y) = 0$$

$$\frac{\partial F}{\partial x} = 0$$

$$\frac{\partial f}{\partial y}(x,y) = 0$$

$$\frac{\partial F}{\partial y} = 0$$

$$\frac{\partial F}{\partial z} = 0$$

ΠΑΡΑΔ: Βρείτε τα ιδιόμορφα σημεία της καμπύλης
 $V(y^2z^2 - x^2z^2 + x^4)$

ΛΥΣΗ:

$$F = y^2z^2 - x^2z^2 + x^4 = 0$$

$$\frac{\partial F}{\partial x} = -2xz^2 + 4x^3 = 0 \Rightarrow 2x(2x^2 - z^2) = 0$$

$$\frac{\partial F}{\partial y} = 2yz^2 = 0 \Rightarrow yz^2 = 0 \Rightarrow y = 0 \text{ ή } z = 0$$

$$\frac{\partial F}{\partial z} = 2y^2z - 2x^2z = 0 \Rightarrow z(y^2 - x^2) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x=0 \text{ ή } \sqrt{2}x - z = 0 \text{ ή } \sqrt{2}x + z = 0 & (1) \\ y=0 \text{ ή } z=0 \\ z=0 \text{ ή } y-x=0 \text{ ή } y+x=0 & (3) \end{cases}$$

• $y=0$ (1η περίπτωση)

$$(3) \rightarrow z=0 \text{ ή } x=0$$

$$x=0 \text{ ή } z = \sqrt{2}x \text{ ή } z = -\sqrt{2}x$$

Περίπτωση 1:

$$a) y=0, z=0:$$

$$x=0 \text{ ή } x=0 \text{ ή } x=0$$

αίρα μοναδικό σημείο

$(0,0,0)$, το οποίο

όμως $\notin$ στον τριβελι-
κό χώρο.

Άρα δεν έχω κανένα
ιδιόμορφο

$$b) y=0, x=0:$$

Τότε έχω το σημείο $(0,0,1)$

ή $(0,0,0)$ ή $(0,0,0)$

Συνεπώς $(0,0,1)$ μοναδικό

ιδιόμορφο σημείο

• $z=0$ (2η περίπτωση)

$$(1) \rightarrow x=0 \text{ ή } \sqrt{2}x = z=0$$

$$\text{ή } \sqrt{2}x = 0$$

αίρα $x=0$

$$(3) \rightarrow (0,1,0)$$

~~$$(0,0,0)$$~~

~~$$(0,0,0)$$~~

Δεί ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΑΡΑ: 2 ιδιόμορφα σημεία, το $(0,0,1)$ κ' $(0,1,0)$